

De mvo-toon

TOM NIEROP*

FOTO: MARIA BROUWER

Moderne topmannen zijn, als ze tenminste even niet bezig zijn met het nog verder verhogen van hun eigen inkomen, tegenwoordig vooral erg druk met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Ze publiceren er fraaie verslagen over. En deze worden gecertificeerd door eveneens maatschappelijk verantwoord opererende accountantskantoren, als die tenminste even niet bezig zijn met het nog verder verhogen van hun partnerinkomens of het aan de maatschappelijk verantwoorde cliëntèle verkopen van lucratieve belastingconstructies. Sommigen zijn wildenthousiast over de mvo-trend. Ik niet, zoals u uit deze 'ongenuanceerde' - of misschien nog erger: 'populistische' - beschrijving kunt opmaken. Ik geloof niet in de maatschappelijke drijfveren van grote organisaties. En nog minder in die van hun overbetaalde topwerknemers. Maar zolang iedereen zich aan de wet houdt mogen de mvo-facturen natuurlijk vrolijk wapperen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen staat echter voor meer dan 'de wet'. En daar zit precies het fundamentele probleem: de vraag wat 'maatschappelijk verantwoord' is leidt onvermijdelijk tot uitzichtloze morele discussies. En die vertonen al snel politiek correcte trekjes. Onlangs bleek dat pensioenfondsen ABP en PGGM beleggen in bedrijven die ook wapens produceren. De vraag of wapens *mvo-proof* zijn verdeelde de meningen niet vreselijk. Begrijpelijk. Toch moet je je afvragen of je dan niet consequent moet zijn, het Nederlandse leger moet opheffen en *elk* bedrijf dat zaken doet met Defensie op de zwarte lijst moet zetten. Op andere fronten ligt het nog veel moeilijker. ABP-directievoorzitter Dirk Sluimers stelde al "een beetje benauwd" te zijn voor de mogelijke gevolgen van het publiceren van de lijst met beleggingen. Daarop zullen immers talloze bedrijven staan die bepaalde actiegroepen onwelgevallig zijn. Voor je het weet, zei Sluimers, ben je niet meer maatschappelijk verantwoord bezig als je hun opvattingen niet volgt. Die vrees is niet overdreven. Zo biedt de huidige klimaathysterie oneindige munitie voor mvo-discussies. Let straks maar op: horizonvervuilende windmolens mogen wel van de duurzaamheidspolitie, afvalproblematische maar verder schone CO₂-kerncentrales niet. Nog eentje: genetisch gemodificeerde gewassen mogen niet, homeopathische fopgeneesmiddeltjes wel. En zo kun je doorgaan. De discussie over minimumquota voor vrouwen in 'topfuncties' steekt nu al de kop op. En een Kamermeerderheid wil 'dierenwelzijn' opnemen in de mvo-criteria - ogenschijnlijk sympathiek, maar een ingewikkeld verhaal. Het kan echter nog veel gekker. Een mvo-nieuwsbrief kondigde vorig jaar een discussiemiddag aan over de internationale campagne van kerken om niet meer te investeren in bedrijven die "betrokken zijn bij de Israëlische bezettingpolitiek", waaronder een Amerikaanse bulldozerverkoper. Je hoeft geen kritiekloos Israël-fan te zijn om het op zijn minst inconsequent te vinden dat een kerkelijk mvo-initiatief aangaande het tirannieke en holocaustontkende Iraanse regime nog niet is waargenomen. En zo zijn er wel meer landen met een vlekje. Overigens: de Nederlands-Iraanse handel is sinds 2002 ruim verdubbeld tot anderhalf miljard euro. Onzin, vindt u? Ziedaar precies het probleem. Bovenwettelijke normen zijn altijd omstreden. Bijna per definitie. En in de praktijk vaak van politiek correcte signatuur. Nu weet ik wel dat bedrijven slechts *verslag* doen over de diverse mvo-criteria en dat elke consument of aandeelhouder vervolgens zelf mag beslissen wat hij daarmee doet. En toch wringt er iets, nog los van het *window dressing*-aspect. Het zet een toon. En die bevalt niet.

Noot

* hoofdredacteur
'de Accountant'